

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Termin hvori undervisningen afsluttes: Sommer 2025
Institution	HEG
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Virksomhedsøkonomi A
Lærer(e)	Pia Mathiasen
Hold	HHX 3AB Virksomhedsøkonomi A

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Forløb 1	År 1 – intro til faget
Forløb 2	Opstart af virksomhed
Forløb 3	Virksomhed i vækst
Forløb 4	Udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet
Forløb 5	Analyse af virksomhedens økonomiske udvikling... (2. år)
Forløb 6	Strategisk analyse af værdiskabelse....
Forløb 7	CSR rapportering samt analyse af CSR indsats
Forløb 8	Eksamenstræning 2.g
Forløb 9	Forsyningskæde og logistik (3. år)
Forløb 10	Optimering af virksomhedens aktiviteter...
Forløb 11	Investering og finansiering
Forløb 12	Eksamenstræning 3.g
Forløb 13	PBL forløb

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 1	Intro til faget
Indhold	Den første lektion bruges på en general intro til faget virksomhedsøkonomi. Desuden introduceres eleverne til brugen af I-bog – bogen findes her (sørg for stjernemarkering). Ydermere er det en god ide at eleverne får downloaded bogen som e-bog. Det kan de gøre fra denne side i bogen Ved at eleverne har downloaded bogen som e-bog så sikres de, at de altid har adgang til bogen også selvom de befinder sig et sted, hvor der ikke er internetadgang. Første lektion eller starten af anden lektion bør tillige indeholde en forventningsafstemning. Det kan være i forhold til lære/elevforhold, lektielæsning, afleveringer/returnering af aflevering osv. BEMÆRK Terminsprøver afholdes i uge 9/10 hvert år – dog primært aktuelt for 2. og 3. g Der er tillige i løbet af 2. og 3. g forsøgt at drage paralleller til tidligere gennemgået pensum. Samt til aktuelle ting fra hverdagen.
Omfang	1 lektion
Særlige fokus-punkter	
Væsentligste arbejdsformer	

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 2	Opstart af virksomhed
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 1 - Opstart af virksomhed Kap 2 - Virksomhedstyper og ejerformer Kap 3 - Virksomhedens økonomi Kap 4 - Indtægter og omkostninger - Bør være afsluttet når grundforløbet er slut Kap 5 - Virksomhedens indtjening Kap 6 - Forretningsplan og forretningsmodel Alle kapitler bør være gennemgået omkring nytår
Omfang	Kap 1 + 2 – 5 lektioner Kap 3 – 4 lektioner Kap 4 – 11 lektioner Kap 5 – 5 lektioner Kap 6 – 10 lektioner
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Afvikles både som alm. Forelæsninger samt en del gruppearbejde omkring mindre opgaver fra bogen. Samt opfølgning via klasses Diskussioner

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 3	Virksomheden i vækst
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 7 – Virksomhedens interesser Kap 8 – Virksomheden i vækst Bør være afsluttet ultimo januar
Omfang	Kap 7 – 7 lektioner Kap 8 – 6 lektioner
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

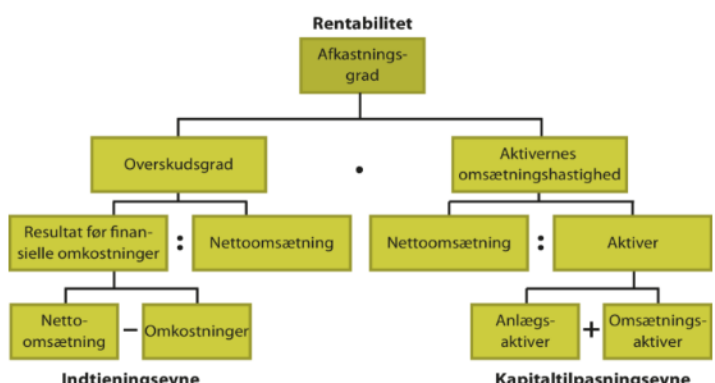
[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 4	Udarbejdelse og præsentation af årsregnskabet
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 9 – Årsregnskabet og registreringssystemet Kap 10 – Det samlede regnskabssystem Kap 11 - Årsrapporten Bør være afsluttet ved udgangen af 1. g.
Omfang	Kap 9 – 4 lektioner Kap 10 – 4 lektioner Kap 11- 7 lektioner (sidste del i første g) Opsamling første g + Kap 11- 4 lektioner (sidste del i anden g) Kap 12 – 5 lektioner I slutningen af 1. g havde eleverne en årsprøve i form af en PBL – opgaven kan ikke inddrages i eksamen, da der er aflagt prøve i opgaven. Den opgave de har arbejdet med er PBL 10.1 Regnskabet indhold: https://virksomhed.systime.dk/?id=1555#c13860
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 5	Analyse af virksomhedens økonomiske udvikling (2. år)
Indhold	Start gerne forløbet op med en kort intro til dupont pyramiden I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Sidste del kap 11 - årsrapporten Kap 12 – Økonomiske analyser Kap 13 – Analyse af indtjeningsevnen Kap 14 – Analyse af kapitaltilpasningsevnen Kap 15 – Analyse af rentabilitet Kap 16 – Analyse af soliditet og likviditet
Omfang	30 lektioner til alle kapitler
Særlige fokuspunkter	Der er brugt en del fokus på at lære den skriftlige del af opgaven med regnskabsanalysen. Samt med forståelsen af sammenhænge.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, forelæsninger. Gennemgang af opgaver på klassen

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 6	Strategisk analyse af værdiskabelse...
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 19 – Strategiens kendetegn Kap 20 – Strategisk analyse af eksterne forhold Kap 21 – Strategisk analyse af interne forhold Kap 22 – Den strategiske plan VIRKSOMHEDSBESØG – hos Beierholm i Aars samt Outline i Farso
Omfang	13 lektioner på kapitlerne. Gennemgået ved at eleverne fik gennemgået teori kort, herefter arbejde med opgave omkring strategi. Grupper bedt om at fremlægge for underviser Der er tillige i marts anvendt timer til terminsprøve, gennemgang af denne samt karaktersamtaler
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 7	CSR rapportering samt analyse af CSR indsats
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 17 – CSR Kap 18 – CSR rapportering og - analyse
Omfang	7 lektioner på begge kapitler
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde omkring arbejdet med csr.

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 8	Eksamenstræning 2. g
Indhold	Der er primært samlet op på arbejdet omkring regnskabsanalyse og strategidelen
Omfang	1 lektioner.
Særlige fokuspunkter	Fokus på forståelse af emnerne op mod eksamen
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 9	Forsyningskæden og logistik (A-niveau) 3. år
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 23 – Udvikling af forretningsmodel – opsamling fra sidste år Kap 24 – Logistik Kap 25 – Logistiske koncepter og logistisk effektivitet Kap 26 – Indgående logistik Kap 27 – Produktion Kap 28 – Udgående logistik Kap 29 – Returlogistik og logistikanalyse
Omfang	34 lektioner på disse kapitler 3 lektioner på so 6 i forbindelse med studietur
Særlige fokuspunkter	Inddragelse af stof fra tidligere gennemgang i forhold til den logistiske effektivitet – her i særdeleshed regnskabsanalysen samt strategier
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 10	Optimering af virksomhedens ressourcer
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 30 – Mere om omkostninger Kap 31 – Aktivitetsoptimering Kap 32 – Optimering af knappe ressourcer - Netop kap 32 er et kapitel, som omhandler en del brug af excel, og selve kapitlet volder eleverne en del problemer
Omfang	32 lektioner på de tre kapitler. Eleverne er i forbindelse med gennemgang af kap 32 blevet bedt om at gøre brug af videoen, hvor gennemgang i excel gennemgås samtidig med de selv skulle gøre det samme. Desuden har der i foråret været arbejdet med skriftlige og mundtlige eksamensopgaver samt været terminsprøve samt gennemgang af denne
Særlige fokuspunkter	Brugen og forståelsen af arbejdet med excel
Væsentligste arbejdsformer	Hands on i forhold til brugen af excel

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 11	Investering og finansiering
Indhold	I dette forløb skal eleverne igennem følgende kapitler: Kap 33 – Investeringer Kap 34 – Finansiering Kap 35 – Lån og rente
Omfang	10 lektioner på disse kapitler
Særlige fokuspunkter	Også i disse kapitler fokus på brugen af excel. Også her er der gjort brug af de videoer der er i bogen. Hvor eleverne som lektier har fået udleveret et excel, som de skulle udfylde, sådan som det gøre i videoen.
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 12	Eksamenstræning 3. g
Indhold	Eleverne har haft terminsprøve i februar samt en eksamensopgave i efteråret og forår. Desuden er det forsøgt at udvide opgaverne i bogen, således at flere tidligere emner er blevet inddraget under diskussion og vurderingsopgaver
Omfang	Løbende
Særlige fokuspunkter	Fokus på forståelse af emnerne op mod eksamen
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Forløb 13	PBL forløb
Indhold	Eleverne har arbejdet med tre forskellige PBL forløb. Selve opgaveteksten findes bagerst i undervisningsbeskrivelsen Første PBL forløb 1G Andet PBL forløb 3G Tredje PBL forløb 3G
Omfang	
Særlige fokuspunkter	
Væsentligste arbejdsformer	

[Retur til forside](#)

Første PBL forløb 1G

PBL-opgave 8.3: Vækst i Weber

Hvis du ønsker at dele PBL-opgave 8.3: Vækst i Weber med udkast til arbejds spørgsmål med dine elever, så del dette link med dem.

Weber-Stephen Nordic står for salget af Weber grill på det nordiske marked og i Mellemøsten. Grillene indkøbes hos moderselskabet i USA.

I forbindelse med offentliggørelsen af regnskabet for 2014/15 udtalte virksomhedens daværende administrerende direktør, Kirsten Ægidius, til medierne, at hun frygtede, at markedet i Danmark var ved at være mættet efter en række succes-år, og at virksomhedens hidtidige vækst kunne være vanskelig at holde ved lige.

Af virksomhedens regnskab for 2020/21 fremgår det imidlertid, at virksomheden har formået at fastholde sin vækst i både omsætning og overskud. Virksomhedens omsætning var i 2020/21 kr. 902 mio., overskuddet var på knap kr. 45 mio., og virksomheden beskæftigede 71 medarbejdere.

Selskabets resultat har været tilfredsstillende og har levet op til forventningerne, især set i lyset af stigende råvarepriser samt den øgede konkurrence på de markeder, som selskabet sælger dets produkter på.

Opstilling af problem

Kan en virksomhed blive ved med at vokste?

Du er administrerende direktør for Weber i Danmark. Om 2 uger holder virksomheden et ledelsesseminar, hvor ledelsen skal diskutere, hvordan virksomheden skal fastholde sin vækst.

Fortolkning af problem

Læs fx:

- *Weber klar med ny grill*, Herning Folkeblad, 10. april 2019
- *Ny Silvandirektør dropper salg af alle Weber-produkter*, Børsen, 24. januar 2020
- *Coronapandemien fyrrer op under salget af grilludstyr: Omsætningen i Webers nordiske datterselskab stiger 86 mio.*, Børsen, 25. januar 2021
- *Regnskab for Weber-Stephen Nordic ApS, 2020/21*

Besvarelse af arbejds spørgsmål

Til seminaret skal du forberede et oplæg, hvor du ridser Webers nuværende situation op og dernæst kommer med en række bud på, hvad Weber kan gøre for at fastholde væksten. Endeligt skal oplægget indeholde en række argumenter for, hvorfor det er nødvendigt at arbejde på at fastholde væksten.

Andet PBL forløb 3G - STRATEGI OG LOGISTIK

PBL-opgave: Strategi og logistik som en helhed

Foto: Christian Ringbæk/Ritzau Scanpix

Nimbus var et dansk motorcykelmærke, der blev produceret af virksomheden A/S Fisker & Nielsen mellem 1919 og 1960. Nimbus var dengang Danmarks eneste seriefremstillede motorcykel og blev fremstillet i to forskellige udgaver, herunder den ikoniske C-model, der kom på markedet i 1934. I alt blev der produceret ca. 12.000 Nimbus-motorcykler i de godt 40 år, virksomheden eksisterede. Af disse 12.000 er omkring 4.300 fortsat indregistreret i Danmark alene og er køreklare. Ejere er motorcykelentusiaster, der forbinder Nimbus med bl.a. nostalgi, kvalitet, dansk design og køreglæde.

Under sloganet "Vi sætter strøm til en klassiker" arbejder virksomheden Nimbus Motorcycles Danmark A/S i dag på at relancere den berømte Nimbus model C i en ny udgave med elmotor. Idemand og administrerende direktør er Claus Støvlbæk Clausen, og det er ambitionen, at "DNA'et" fra de gamle motorcykler skal overføres til de nye, så motorcyklerne ikke kommer til at ligne andre på markedet. Det er ligeledes ambitionen, at store dele af produktionen skal finde sted i Danmark.

Opstilling af problem

Spørgsmålet er, om ambitionerne overhovedet er realistiske, og i givet fald hvordan de bedst realiseres.

Forestil dig, at du er blevet ansat som konsulent på det nye Nimbus-projekt, hvor du skal give dit bud på en helhedsorienteret løsning på virksomhedens strategi og tilhørende logistiske set up, så tingene hænger logisk sammen.

Det kan fx omfatte:

- Værdikæde
- Generisk strategi
- Vækststrategi
- Forretningsmodel, herunder værditilbud
- Forsyningskæder
- Outsourcing
- Indkøbsstyring

- Produktionsstyring og placering af produktionsfaciliteter
- Salg og placering af udgående logistik
- Logistisk effektivitet

Det er nødvendigt, at de mange byggeklodser inden for strategi og logistik er sat sammen, så de udgør et logisk hele, og at de er afstemt bedst muligt.

Derfor skal du i denne PBL-opgave opbygge et sammenhængende koncept med de nødvendige elementer fra henholdsvis strategi og logistik.

Fortolkning af problem

Det er nødvendigt, at du overvejer følgende:

- Hvilke informationer har du allerede?
- Hvilke informationer har du yderligere brug for, og hvor skal de findes?
- Hvordan vil du løse problemstillingen?

Se fx:

- Nimbus Motorcycles Danmark A/S' hjemmeside, hvor der findes mange oplysninger, der er relevante for opgaven: nimbus-motorcycles.com
- [Berømt dansk motorcykel genopstår. Se de første tegninger!](#), YouTube, 2022
- [Ikonske Nimbus klar med design til ny motorcykel - se den her](#), TV 2 Lorry, 11. juni 2022
- *Dansk Nimbus-elmotorcykel tættere på mål*, Helsingør Dagblad, 26. september 2023

Problemstillingen kræver, at en del af begrebs- og modelapparatet fra kapitel 19-29 bringes i spil. Det er din opgave at udvælge, hvad der er relevant.

Besvarelse af arbejdsopgørelse

Besvarelsen skal gives i form af en mundtlig præsentation af 8-10 minutters varighed, som understøttes af fx en PowerPoint. Her behandles de gennemførte analyser kort med henblik på at kunne opstille en samlet vurdering af projektet. Der vil blive lagt vægt på faglighed, på sammenhæng og på erkendelse af både styrker og svagheder ved det valgte koncept.

Tredje PBL forløb 3G – OPTIMERING – valg mellem opgaver

Her kunne elever vælge mellem de to nedenstående.

PBL-opgave 33.1: Novo Nordisk A/S' udvidelse af produktionsanlæg

Novo Nordisk har tidligere truffet beslutning om at investere 17 milliarder kroner i opførelsen af yderligere tre produktionsanlæg samt en udvidelse af et eksisterende anlæg i Kalundborg frem mod 2027. Og aktuelt er føjet yderligere investeringer på 5,4 milliarder i produktionen ved de eksisterende faciliteter i Bagsværd.

Det store projekt ventes færdiggjort i 2024 og vil skabe yderligere samlet 160 jobs.

Det er investeringer, som kommer oven i de planlagte i Kalundborg, der andrager *investeringer* i størrelsesordenen 17 milliarder frem mod 2027.

Langt størstedelen af de 17 milliarder investeres her i udvidelsen af produktionen af aktive farmaceutiske ingredienser. Udvidelserne er både beregnet på at understøtte produktionen af Novo Nordisks nuværende og fremtidige orale og injicerbare produkter.

Investeringen betegnes som et vigtigt skridt i opbygningen og sikringen af fremtidig kapacitet til produktion af Novos nuværende og fremtidige orale og injicerbare produktportefølje.

Investeringerne ventes afsluttet i 2027 og vil skabe omkring 400 nye arbejdspladser.

Kilde: Markante udvidelser i Bagsværd og Kalundborg, Automatik & Proces 5. december 2022.

Læs fx:

- *Wegovy-effekten sender Novo Nordisks resultat mod skyerne - og ud i massive kapacitetsproblemer på helt centralt marked*, Berlingske.dk, 4. maj 2023
- *Novos egen fabriksbygger må sige nej til prestigeprojekter*, Jyllands-Posten, 14. september 2023
- *Investorer efterhyster svar: Hvordan sikrer Novo Nordisk sin fremtidige vækstrejse?*, Børsen, 5. marts 2024
- *Nyt Novo-anlæg kan håndtere spildevand fra halvdelen af landets befolkning*, Sjællandske Slagelse Sektion, 16. maj 2024

Opstilling af problem

Hvordan afgøres det om en investering er lønsom?

Fortolkning af problem

Det er nødvendigt, at I overvejer følgende:

- Hvilke informationer har I allerede?
- Hvilke informationer har I yderligere brug for, og hvor skal de findes?
- Hvordan ønsker I at løse problemstillingen?

Problemstillingen kræver, at en del af begrebsapparatet fra kapitel 33 bringes i spil, og at nogle af modellerne anvendes. Det er desuden nødvendigt, at I opstiller relevante forudsætninger.

Besvarelse af arbejdsspørgsmål

Udarbejd et beslutningsgrundlag med relevante følsomhedsberegninger til ledelsen, som skal danne grundlag for en beslutning om at bygge fabrik i Bagsværd.

ELLER

PBL-opgave 32.1: Kapacitetsproblemer i AB Neo i Trøstrup ved Videbæk

AB Neo i Trøstrup er et datterselskab af Associated British Foods, der har 128.000 ansatte fordelt på 53 lande verden over. Koncernen fokuserer på fem segmenter; Dagligvarer, detailhandel, sukker, landbrug og ingredienser. Neo kan i øvrigt oversættes til "ny" som i nyfødt og er derfor et passende navn til en virksomhed der producer mælkepulver til smågrise.

Selv med treholdsskift og weekend-produktion kan virksomheden AB Neo i Trøstrup ved Videbæk ikke følge med efterspørgslen på mælkepulver til smågrise. Derfor investerer ejeren Associated British Foods nu 75 millioner kroner i en stor udvidelse.

Det er i øvrigt anden gang på få år, at virksomheden udvider. I 2019 kom der 2600 nye kvadratmeter til. De kom til gode for både produktionen, lageret og personalet, der er vokset fra 22 i 2016 til 62 i begyndelsen af 2022.

Kilde: Treholdsskift og weekendproduktion er ikke nok: Videbæk-virksomhed udvider fabrikken for 75 millioner kroner, 7. februar 2022, Lemvig Folkeblad.

Opstilling af problem

Hvilke konsekvenser har kapacitetsproblemerne for AB Neo?

Fortolkning af problem

Det er nødvendigt, at I overvejer følgende:

- Hvilke informationer har I allerede?
- Hvilke informationer har I yderligere brug for, og hvor skal de findes?
- Hvordan ønsker I at løse problemstillingen?

Problemstillingen kræver, at en del af begrebsapparatet fra kapitel 32 bringes i spil, og at nogle af modellerne anvendes. Det er jeres opgave at udvælge, hvad der er relevant.

Besvarelse af arbejdsspørgsmål

Udarbejd en rapport til ledelsen i AB Neo. Rapporten skal indeholde en redegørelse for kapacitetsbegrebet, en forklaring på mulige konsekvenser af kapacitetsproblemer og forslag til løsninger.